

“Prva zadeva: kruh. Za literarno delo je treba časa. V naših razmerah izključno od literature ni mogoče spodobno živeti, treba je iskati drugačne službe, v kateri človek ponavadi skoraj utone. Nekatere take službe, ki so na videz v zvezi z literaturo (časnikarstvo, radio), pa spravljajo človeka v oblast cenenega in zasilnega obrtništva ... Da bi se dalo tako izvenliterarno delo, ki je lahko osebno za človeka koristno, omejiti, bi pač moralo za literarno delo samo biti določeno kaj večje plačilo. Stvari, ki te razmere slabšajo, ni malo. Prvič so tu revije, v katerih pri nas po večini objavljajo svoja dela. Štirje literarni listi so za število Slovencev bržkone preveč in naravna posledica tega je, da se mora manjšati že tako ne posebni honorar, na drugi strani pa, da gradivo zanje ne more biti tako preresetano, kakor bi se spodobilo glavnim revijam ...”

Lino Legiša, Sodobnost 1937

“Druga stvar, o kateri se čujejo nemajhne pritožbe, je poplava prevodov. Tu gre za knjižne izdaje, ki so torej nevarne večjim domačim tekstom ali knjižnim zbirkam lirike in proze. Govoriti proti prevajanju bi bilo pač neumno, ker se že spodobi, da dobimo glavna evropska dela v svoji besedi ... Toda če bi reševali, kar se je prevodov po vojski nabralo in kar jih še vedno prihaja na dan, bi marsikaj ne vzdržalo merila. Za kupe takega nepotrebne bлага so šli tisočaki! Nedvomno bi bilo treba temu poglavju posvetiti več pozornosti in imeti bolj pod nadzorstvom politiko trgovskih založnikov, ki se ne ozira toliko na literarno ceno dela, kolikor na njegovo trenutno aktualnost in privlačnost. Tako prevajanje dvojno pohujšuje: pospešuje povprečen ali še slabši okus pri občinstvu in porablja literarnega delavca za posel, ki mu ni vselej prikladen ali ki ovira njegovo izvirno delo ...”

Lino Legiša, Sodobnost 1937

“Kako se odraža velika antiteza našega časa v našem duhovnem življenju, v naši javnosti, oziroma v večini našega razumništva? Koliko razburjajo odločilne ideje današnjega sveta tudi naše življenje? ... Antiteza našega stoletja gotovo še ni docela prečiščena niti še popolnoma ostro zastavljena. Po svoji razumski formulaciji je socialno-ekonomska in je bila najčešče formulirana kot boj med liberalnim kapitalizmom in miselnostjo ali voljo, ki išče pravičnejše razdelitve in varnejšega upravljanja dobrin. In čeprav je ta boj v narodih, kjer se vrše odločilni spopadi v obeh taborih, ki si stojita nasproti, prepleten s celo vrsto spremnih motivov in gesel, kakor so, narodna ideja, demokracija, versko vprašanje, rasizem in tako dalje, ni zato v svojem bistvu nič manj pomemben in jasen, kajti za vso ideološko zmedo teče pravzaprav spopad med novim, mladim, zdravim in čistim življenjem in starim, gnilim, sprijenim in pokvarjenim svetom, skratka nasprotstvo, ki je vsebina vseh velikih reformatorskih in revolucionarnih procesov v zgodovini.”

Josip Vidmar, Sodobnost 1937

“Ljubljanska filozofska fakulteta je od vsega začetka, od svoje ustanovitve sem, uveljavljala strogo načelo znanstvene kakovosti za svoje nove člane – v dobri veri, da je to edino pravo načelo, ki bo univerzi zagotovilo uspešen razvoj in vzpon, in v upanju, da ji bo državni proračun omogočil postopoma graditi fakulteto in izpopolnjevati nezasedena mesta z novimi močmi, ki se bodo med tem kvalificirale. Toda za to upanje so jo oropali politiki: prav pri nji (seveda kot v ostalem pri vsej ljubljanski univerzi) so uveljavili načelo varčevanja, s katerim so preprečili zvišanje izdatkov za fakulteto. Tako je ostala tam, kjer je bila ob ustanovitvi.”

Fran Petre, Sodobnost 1937

“Zelo, zelo pa so izdelali v omenjenih pogovorih našo literarno kritiko. Prav klavrno oskubljen je prišla iz njihovih rok in žalostno je, da je v resnici ni mogoče uspešno zagovarjati ... Kako je bilo pri nas s temi načeli v preteklosti? Čop, Levstik, Stritar, Kersnik in še nekaj imen – na drugi strani pa cela

vrsta diletantov, če že ne ljudi, ki so udrihali z loparjem in polivali z gnojnico. Spomniti se je treba na Prešernovo okolico, na obravnavanje Pajka in Pajkove, na prve Mahničeve napade in podobne nekulturne in neokusne sprejeme. To sporočilo kaže na še veliko neestetsko nevzgojenost pri nas, na neko slovensko grobost ... V revijah dobivajo prav nemalokrat knjige v oceno skoraj na slepo izbrani profesorji, zgodaj odsluženi literati, ki na ta način pred javnostjo še ne umrjejo, radikalni in bojeviti začetniki, prijatelji in znanci – vse po večini brezlična, res nesolidna, diletantska družba, ki piše večkrat precej prazne referate, nejasne, neprepričljive ali celo nasprotujoče si sodbe, ob katerih je človeku škoda za popisani papir v listih, ki vendar mislijo ali bi vsaj morali resno misliti s kulturo.”

Lino Legiša, Sodobnost 1937

